

§ 78

Dnr IFON 2019-00034 1.2.3.25

Revisionsrapport - Styrning och uppföljning av privata utförare inom förskola, skola, vård och omsorg

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att översända nedanstående svar till Stadsrevisionen med anledning av revisionsrapporten rörande styrning och uppföljning av privata utförare.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har genomfört en granskning vars syfte är att med utgångspunkt i lagstiftning och lokala styrdokument, bedöma om berörda nämnder har en ändamålsenlig insyn, tillsyn, styrning och uppföljning av privata utförare.

Individ- och familjeomsorgsnämnden använder sig av privata utförare via LOU inom öppenvård, familjehemsvård och Hem för vård och boende(HVB). Även ett boende för personer med psykisk ohälsa i kombination med missbruk är upphandlat via LOU. Uppföljning och kontroll av privata utförare ska göras på ett strukturerat och systematiskt sätt. Uppföljningen ska syfta till att säkra leverans enligt avtal, säkra måluppfyllelse, kontroll för att förutse och upptäcka avvikelser och oegentligheter, underlag för utvecklingsarbete och möjliggöra allmänhetens insyn.

Stadsrevisionens bedömning är att Individ- och familjeomsorgsnämndens styrning och uppföljning av privata utförare inte är ändamålsenlig. Revisionen bedömer dock att det finns en ändamålsenlig styrning och uppföljning för boendet på entreprenad via LOU. Stadsrevisionen framför att nämnden behöver säkerställa att en plan för uppföljning av privata utförare tas fram samt rapporteras till nämnden minst en gång per år.

Upphandling av ramavtal gällande HVB och familjehem sker tillsammans med flera kommuner i Boråsregionen eller i vissa fall genom SKL Kommentus såsom fallet är med HVB för Barn och unga. I samtliga former av vård upphandlas ett stort antal familjehemsföretag och HVB-företag. Endast ett antal av dessa företag eller HVB används någon gång under avtalsperioden. SKL Kommentus upphandling av HVB Barn och unga omfattar flera hundra utförare. Skälet till att ett stort antal utförare upphandlas är att detta behövs för att hitta rätt matchning för enskilda barn, ungdomar och vuxna med sinsemellan mycket skiftande problematik. Många gånger har HVB-hemmen och de konsulentstödda familjehemsföretagen även fullbelagt eller sagt sig inte kunna ta emot en vårdbehövande med just denna form av problematik. Vissa HVB-hem har använts endast vid något enstaka tillfälle och likadant med konsulentstödda familjehemsföretag. Eftersom antalet HVB-hem är stort och resurserna

Sammanträdesdatum
2019-05-21

Individ- och familjeomsorgsnämnden

begränsade är det svårt att följa upp ramavtalen. Borås stad delar denna svårighet med övriga Sverige där det pågår en stor diskussion kring hur meningsfull ramavtalsuppföljning inom Individ- och familjeomsorg ska bedrivas.

Den uppföljning som sker är ärendeuppföljning på individnivå. När det gäller konsulentstödda familjehemsföretag så är vårdens utformning, innehåll och resultat även beroende av det enskilda familjehemmet och inte enbart hur väl det konsulentstödda familjehemsföretaget lever upp till de krav som ställt i upphandlingen. Uppföljning av varje enskild individ är däremot avgöranden för att se hur väl vården genomförs och även hur företaget lever upp till utlovad kvalitet. För alla placeringar upprättas genomförandeplaner och placeringsbeslut fattas. Insatserna följs upp på individnivå regelbundet och minst var sjätte månad görs en mer omfattande dokumenterad uppföljning som även lämnas till nämndens sociala utskott.

Under slutet av 2017 inledde SKL Kommentus sin upphandling av HVB barn och unga som slutfördes helt nyligen. Under 2018 inleddes upphandling av HVB Vuxna och Familjehemsvård för barn och Vuxna. Individ- och familjeomsorgsnämnden har därför avvaktat när det gäller att ta fram en uppföljningsplan av dessa ramavtal.

Individ- och familjeomsorgsnämnden bekräftar Stadsrevisionens bedömning att det behövs en mer ändamålsenlig uppföljning av upphandlade privata utförare. Individuppföljning är inte tillräcklig utan det behövs en uppföljning av ramavtalen. Det finns dock en stor komplexitet när det gäller den vård som bedrivs för de behov och målgrupper som nämnden har ansvar för vilket gör att det finns skäl att noga se över hur denna uppföljning ska utföras för att bli meningsfull och ändamålsenlig.

Nämnden avser att ta fram en plan för ramavtalsuppföljning och även till viss del mer omfattande kvalitetsuppföljning. Avsikten är att selektivt inrikta uppföljningen på de HVB-hem och konsulentstödda familjehemsföretag som används mest frekvent samt även samverka med övriga kommuner i Boråsregionen kring vissa delar av Ramavtalsuppföljningen.

Under 2018 upphandlades ett IT-system för att tydligare kunna följa förfrågningar och avrop av vård. Systemet levereras av företaget Placeringsinfo och syftet är även att detta ska ge ett underlag för att tydligare följa behov och göra uppföljning.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport - Styrning och uppföljning av privata utförare inom förskola, skola, vård och omsorg

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2019-05-21

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Hans Abrahamson
Handläggare

Revisionsrapport - Styrning och uppföljning av privata utförare inom förskola, skola, vård och omsorg

Individ- och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att översända nedanstående svar till Stadsrevisionen med anledning av revisionsrapporten rörande styrning och uppföljning av privata utförare.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen har genomfört en granskning vars syfte är att med utgångspunkt i lagstiftning och lokala styrdokument, bedöma om berörda nämnder har en ändamålsenlig insyn, tillsyn, styrning och uppföljning av privata utförare.

Individ- och familjeomsorgsnämnden använder sig av privata utförare via LOU inom öppenvård, familjehemsvård och Hem för vård och boende(HVB). Även ett boende för personer med psykisk ohälsa i kombination med missbruk är upphandlat via LOU. Uppföljning och kontroll av privata utförare ska göras på ett strukturerat och systematiskt sätt. Uppföljningen ska syfta till att säkra leverans enligt avtal, säkra måluppfyllelse, kontroll för att förutse och upptäcka avvikelser och oegentligheter, underlag för utvecklingsarbete och möjliggöra allmänhetens insyn.

Stadsrevisionens bedömning är att Individ- och familjeomsorgsnämndens styrning och uppföljning av privata utförare inte är ändamålsenlig. Revisionen bedömer dock att det finns en ändamålsenlig styrning och uppföljning för boendet på entreprenad via LOU. Stadsrevisionen framför att nämnden behöver säkerställa att en plan för uppföljning av privata utförare tas fram samt rapporteras till nämnden minst en gång per år.

Upphandling av ramavtal gällande HVB och familjehem sker tillsammans med flera kommuner i Boråsregionen eller i vissa fall genom SKL Kommentus¹ såsom fallet är med HVB för Barn och unga. I samtliga former av vård upphandlas ett stort antal familjehemsföretag och HVB-företag. Endast ett antal av dessa företag eller HVB används någon gång under avtalsperioden. SKL Kommentus upphandling av HVB Barn och unga omfattar flera hundra utförare. Skälet till att ett stort antal utförare upphandlas är att detta behövs för att hitta rätt matchning för enskilda barn, ungdomar och vuxna med sinsemellan mycket skiftande problematik. Många gånger har HVB-hemmen och de konsulentstödda familjehemsföretagen även fullbelagt eller sagt sig inte

¹ SKL Kommentus ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt en majoritet av Sveriges kommuner. Uppdraget är att erbjuda strategiskt stöd inom inköp och HR.

kunna ta emot en vårdbehövande med just denna form av problematik. Vissa HVB-hem har använts endast vid något enstaka tillfälle och likadant med konsulentstödda familjehemsföretag. Eftersom antalet HVB-hem är stort och resurserna begränsade är det svårt att följa upp ramavtalen. Borås stad delar denna svårighet med övriga Sverige där det pågår en stor diskussion kring hur meningsfull ramavtalsuppföljning inom Individ- och familjeomsorg ska bedrivas.²

Den uppföljning som sker är ärendeuppföljning på individnivå. När det gäller konsulentstödda familjehemsföretag så är vårdens utformning, innehåll och resultat även beroende av det enskilda familjehemmet och inte enbart hur väl det konsulentstödda familjehemsföretaget lever upp till de krav som ställt i upphandlingen. Uppföljning av varje enskild individ är däremot avgöranden för att se hur väl vården genomförs och även hur företaget lever upp till utlovad kvalitet. För alla placeringar upprättas genomförandeplaner och placeringsbeslut fattas. Insatserna följs upp på individnivå regelbundet och minst var sjätte månad görs en mer omfattande dokumenterad uppföljning som även lämnas till nämndens sociala utskott.

Under slutet av 2017 inledde SKL Kommentus sin upphandling av HVB barn och unga som slutfördes helt nyligen. Under 2018 inleddes upphandling av HVB Vuxna och Familjehemsvård för barn och Vuxna. Individ- och familjeomsorgsnämnden har därför avvaktat när det gäller att ta fram en uppföljningsplan av dessa ramavtal.

Individ- och familjeomsorgsnämnden bekräftar Stadsrevisionens bedömning att det behövs en mer ändamålsenlig uppföljning av upphandlade privata utförare. Individuppföljning är inte tillräcklig utan det behövs en uppföljning av ramavtalen. Det finns dock en stor komplexitet när det gäller den vård som bedrivs för de behov och målgrupper som nämnden har ansvar för vilket gör att det finns skäl att noga se över hur denna uppföljning ska utföras för att bli meningsfull och ändamålsenlig.

Nämnden avser att ta fram en plan för ramavtalsuppföljning och även till viss del mer omfattande kvalitetsuppföljning. Avsikten är att selektivt inrikta uppföljningen på de HVB-hem och konsulentstödda familjehemsföretag som används mest frekvent samt även samverka med övriga kommuner i Boråsregionen kring vissa delar av Ramavtalsuppföljningen.

Under 2018 upphandlades ett IT-system för att tydligare kunna följa förfrågningar och avrop av vård. Systemet levereras av företaget Placeringsinfo och syftet är även att detta ska ge ett underlag för att tydligare följa behov och göra uppföljning.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport - Styrning och uppföljning av privata utförare inom förskola, skola, vård och omsorg

² Upphandling och upphandling av HVB-för barn och unga, SKL 2010;

Hittar vi hem? En kartläggning och analys av den sociala dygnsvården för barn och unga ,
Vårdanalys rapport 2016:5

Samverkan

Ärendet har 2019-05-09 samverkats med de fackliga organisationerna.

Beslutet expedieras till

1. Revisionskontoret Revisionskontoret@boras.se

Mats Tolfsson
Ordförande

Anna-Lena Sellergren
Förvaltningschef